

REPUBLIKA HRVATSKA

**PROSTORNI PLAN ISKLJUČIVOGA GOSPODARSKOG POJASA
REPUBLIKE HRVATSKE U JADRANSKOM MORU**

- SAŽETAK ZA JAVNOST -

lipanj, 2025.

REPUBLICA HRVATSKA

MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE

Naziv Plana

PROSTORNI PLAN ISKLJUČIVOGA GOSPODARSKOG POJASA REPUBLIKE HRVATSKE U JADRANSKOM MORU

Donositelj Plana

HRVATSKI SABOR

Nositelj izrade Plana

MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE
Ulica Republike Austrije 14, Zagreb

Odgovorna osoba nositelja izrade Plana:

DUNJA MAGAŠ, državna tajnica

Poslove u ime nositelja izrade Plana obavlja:

UPRAVA ZA PROSTORNO UREĐENJE

SNJEŽANA ĐURIŠIĆ, dipl.ing.građ.

GORDANA KOVAČEVIĆ, dipl.ing.arh.

LUKA TRKANJEC, dipl.ing.arh.

NATAŠA RAUCH, dipl.ing.arh.

OLGA ANTOŠ ŽGANEC, dipl.ing.arh. (do 31.08.2024.)

Stručni izrađivač Plana

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

ZAVOD ZA PROSTORNI RAZVOJ

Ulica Ivana Dežmana 10, Zagreb

Stručni izrađivač Plana

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

ZAVOD ZA PROSTORNI RAZVOJ

Ulica Ivana Dežmana 10, Zagreb

Odgovorna osoba stručnog izrađivača Plana:

BOJAN LINARDIĆ, ravnatelj

Odgovorni voditelj izrade Plana:

DRŽISLAV DOBRINIĆ, dipl.ing.arh. (do 19.02.2025.)

LIDIJA ŠKEC, dipl.ing.arh. (od 20.02.2025.)

Stručni tim izrađivača Plana:

DRŽISLAV DOBRINIĆ, dipl.ing.arh.

LIDIJA ŠKEC, dipl.ing.arh.,

VESNA MAROHNIC-KUZMANOVIĆ, dipl.ing.arh.

NADA KURFÜRST, dipl.ing.arh.

ANDRIJANA ZELIĆ, dipl.ing.geol.

JANJA NOVAKOVIĆ, dipl.ing.arh.

mr.sc. MARINA OREB, dipl.ing.arh., Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije

NIKOLA KARAMAN, mag.ing.biol. i ekol.mora, Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije

DANIEL JOKIĆ, mag.geogr., Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije

prof.dr.sc. IVAN KATAVIĆ, dipl.ing.biol., OIKON – Institut za primijenjenu ekologiju d.o.o.

MATIJA KRESONJA, mag.prot.nat.et.amb., OIKON – Institut za primijenjenu ekologiju d.o.o.

mr.sc. HRVOJE ČIŽMEK, dipl.ing.biol., JANOLUS d.o.o.

BARBARA ČOLIĆ, mag.oecol. et prot.nat., JANOLUS d.o.o.

prof.dr.sc. DAMIR ZEC, dipl.ing.pom.prom., Pomorski fakultet, Sveučilište u Rijeci

izv.prof.dr.sc. SRĐAN ŽUŠKIN, dipl.ing.pom.prom., Pomorski fakultet, Sveučilište u Rijeci

izv.prof.dr.sc. MIHAEL MIŠO MUDRIĆ, Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu

doc.dr.sc. MATIJA BRAČIĆ, Fakultet prometnih znanosti, Sveučilište u Zagrebu

izv.prof.dr.sc. TOMISLAV RADIŠIĆ, Fakultet prometnih znanosti, Sveučilište u Zagrebu

prof.dr.sc. DRAGAN PERAKOVIĆ, Fakultet prometnih znanosti, Sveučilište u Zagrebu

izv.prof.dr.sc. MARKO PERIŠA, Fakultet prometnih znanosti, Sveučilište u Zagrebu

izv.prof.dr.sc. IVAN GRGUREVIĆ, Fakultet prometnih znanosti, Sveučilište u Zagrebu

doc.dr.sc. IVAN CVITIĆ, Fakultet prometnih znanosti, Sveučilište u Zagrebu

prof.dr.sc. KATARINA SIMON, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Sveučilište u Zagrebu

prof.dr.sc. NEDILJKA GAURINA-MEĐIMUREC, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Sveučilište u Zagrebu

prof.dr.sc. ZDENKO KRIŠTAFOR, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Sveučilište u Zagrebu

izv.prof.dr.sc. VLADISLAV BRKIĆ, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Sveučilište u Zagrebu

SADRŽAJ

SADRŽAJ	4
UVOD	5
POLAZIŠTA	6
OPIS PLANSKIH RJEŠENJA	10
Akvakultura	10
Ribolovna područja	10
Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika	11
Podmorski kabeli i cjevovodi	11
Pomorski i zračni promet	12
Posebna namjena	14
Očuvanje prirode i vrsta te zaštićena područja	14
Podvodna kulturna baština	15
Znanstvena istraživanja	15
KARTOGRAFSKI PRIKAZI	16

UVOD

Na temelju odredbi Direktive 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257, 28. 8. 2014., u daljnjem tekstu: MSP Direktiva), Republika Hrvatska ima obvezu izraditi prostorne planove za morsko područje nad kojim ostvaruje pravo u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1994. (u daljnjem tekstu: UNCLOS) i Pomorskim zakonikom („Narodne novine“, broj: 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15 i 17/19).

More i morski okoliš od strateškog su značenja za Republiku Hrvatsku. Proglašenje isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru (u daljnjem tekstu: IGP) te izrada prostornog plana za ovo područje ključni su za osiguranje održivog razvoja, zaštitu okoliša, morskih staništa i vrsta te očuvanje morskih zaštićenih područja.

Preduvjeti za pokretanje izrade Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru (u daljnjem tekstu: Plan) stekli su se donošenjem Odluke o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru („Narodne novine“, broj: 10/21) te Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 67/23).

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23), ovaj Plan jest prostorni plan područja posebnih obilježja državne razine, a donosi ga Hrvatski sabor.

Nositelj izrade Plana je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (u daljnjem tekstu: MPGI). Poslove Nositelja izrade Plana obavlja Uprava za prostorno uređenje u MPGI, a stručni izrađivač je Zavod za prostorni razvoj u MPGI.

Postupak izrade i donošenja Plana započeo je donošenjem Odluke o izradi Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru („Narodne novine“, broj: 2/24, u daljnjem tekstu: Odluka o izradi). Sukladno Odluci o izradi, okvir aktivnosti koji se u izradi Plana razmatra vezan je za područja djelatnosti i zaštite prostora:

- područja akvakulture
- ribolovna područja
- objekti i infrastruktura za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na području sjevernog Jadrana
- pomorski prometni putovi i prometni tokovi
- područja vojnih vježbi
- lokalitete za očuvanje prirode i vrsta te zaštićena morska područja
- znanstvena istraživanja
- podmorske kablove i cjevovode
- podvodnu kulturnu baštinu.

Prilikom razmatranja aktivnosti sagledana je interakcija s područjem teritorijalnog mora, unutarnjih morskih voda te obalnog pojasa. Za potrebe izrade Plana izrađen je elaborat „Stručno-analitički poslovi u sklopu pripremnih radova za izradu Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa RH u Jadranskom moru“. Aktivnosti u području IGP-a, kao ni zahtjevi javnopravnih tijela za korištenje tog područja, koji nisu u skladu s Odlukom o izradi, nisu razmatrani prilikom utvrđivanja planskih rješenja.

Na osnovi utvrđenih polazišta i ciljeva prostornog uređenja te predložene metodologije, planska rješenja provjeravana su u dijalogu sa sektorima kroz rad međusektorske stručne radne skupine osnovane za provedbu praćenja MSP Direktive i kroz međusektorske stručne konzultacije s javnopravnim tijelima koja su prema Odluci o izradi obvezna sudjelovati.

Mogući utjecaji planiranih aktivnosti na morski okoliš i ekološku mrežu evaluirani su kroz postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu.

POLAZIŠTA

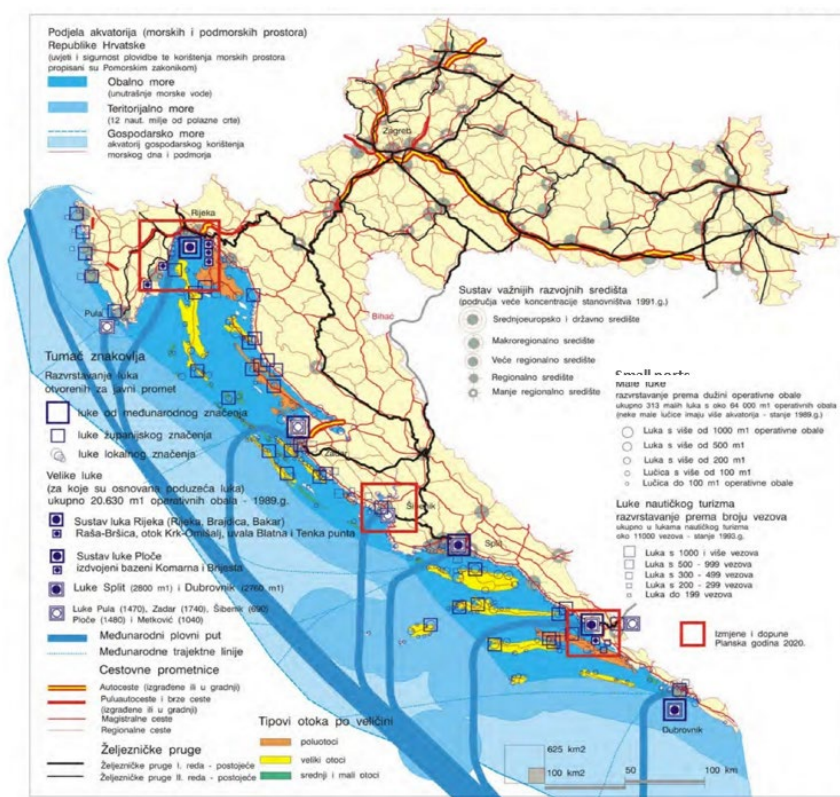
Plan se izrađuje i donosi na temelju Zakona o prostornom uređenju koji je usklađen s međunarodnim i europskim pravnim okvirom.

Izradom i donošenjem Plana potrebno je osigurati uspostavu i provedbu prostornog planiranja morskog područja u obuhvatu Plana, tj. izraditi prostorno-planska rješenja kojima se utvrđuje prostorna i vremenska raspodjela relevantnih postojećih i budućih aktivnosti i način korištenja u njihovim morskim vodama (vode, morsko dno i podtlo).

Polazišta Plana sadržana su u važećim dokumentima prostornog uređenja koji pokrivaju morsko područje isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske: Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 106/17, u daljnjem tekstu: SPRRH), Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 50/99 i 84/13, u daljnjem tekstu: PPURH) te prostornim planovima županija koje graniče s IGP-om.

U SPRRH more je označeno kao čimbenik sveukupnog razvoja države - nemjerljivog značenja, a prostor IGP-a sagledavan je, sukladno vremenu izrade i donošenja, kroz područje zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa i epikontinentalnog pojasa.

PPURH je dokument „stare generacije“, na snazi do donošenja prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa i državnog plana prostornog razvoja. PPURH, u novom sustavu prostornog uređenja, predstavlja dokument prijelaznog karaktera. PPURH utvrđuje mjere i aktivnosti za provođenje strategija i određuje u skladu sa strategijom temeljna pravila, kriterije i uvjete prostornog uređenja na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini.

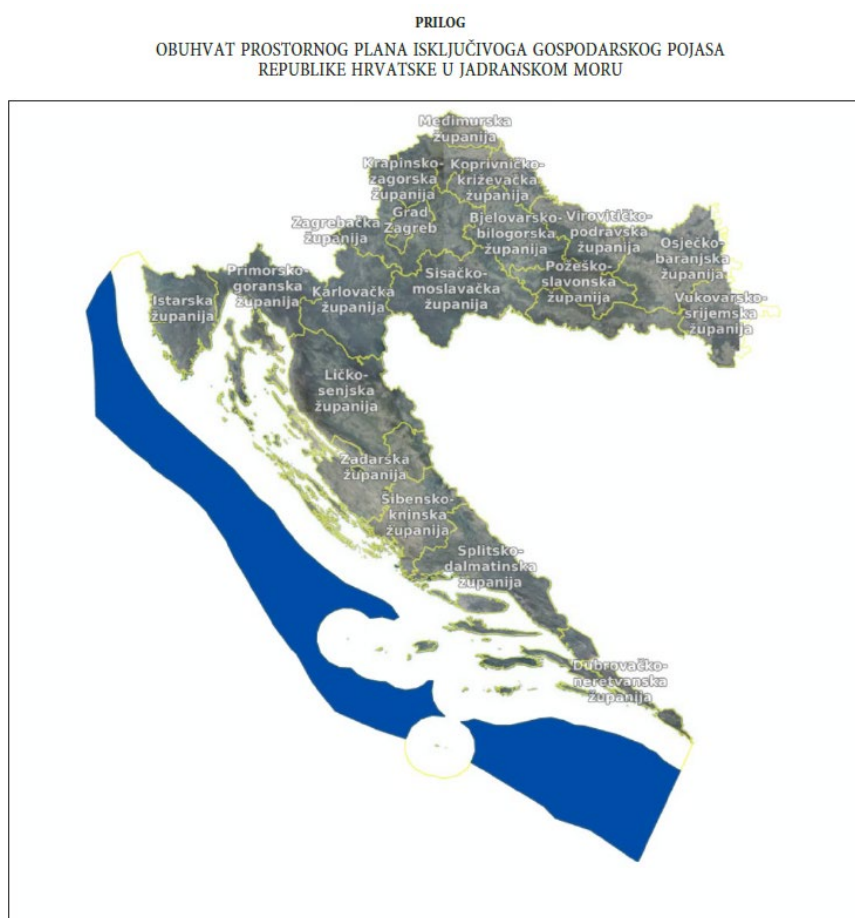
Prikaz 1. – Program prostornog uređenja Republike Hrvatske

Izvor: <https://mpgi.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-50/prostorno-uredjenje-3335/program-prostornog-uredjenja-republike-hrvatske/9125>

Obuhvat Plana

Plan se izrađuje za cijelo područje IGP-a, koje obuhvaća morski prostor od vanjske granice teritorijalnog mora u smjeru pučine do njegove vanjske granice dopuštene općim međunarodnim pravom.

Vanjska granica IGP-a prema Italiji određena je ugovorom između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o razgraničenju isključivih gospodarskih pojaseva potpisanim 22. svibnja 2022. u Rimu, i potvrđenim u Hrvatskom saboru. Vanjska granica IGP-a s Crnom Gorom, do sklapanja međunarodnog ugovora o razgraničenju, privremeno slijedi crtu koja se nastavlja na privremenu crtu razgraničenja teritorijalnih mora utvrđenih Protokolom između Vlade Republike Hrvatske i Savezne vlade Savezne Republike Jugoslavije o privremenom režimu uz južnu granicu između dviju država iz 2002. godine.

Prikaz 2. - Obuhvat Plana

Izvor: Odluka o izradi Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru

Područje IGP-a nepravilnog je oblika, podijeljeno u dva područja teritorijalnim morem kod otoka Palagruže, površine sjevernog dijela približno 14.917 km² i južnog dijela 8.921 km², odnosno ukupno približno 23.838 km². Jadransko more je razmjerno plitki, poluzatvoreni bazen, s najvećom dubinom od 1.233 m u Južnojadranskoj kotlini.

Na području IGP-a odvijaju se aktivnosti ribarstva, istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, znanstvenih istraživanja te pomorskog i zračnog prometa.

Također, u IGP-u se nalaze područja odlaganja neeksploziranih minsko-eksplozivnih sredstava, energetske i komunikacijski kabeli te potopljene olupine.

Prava i obveze Republike Hrvatske u IGP-u

Odlukom o proglašenju IGP-a određeno je sljedeće što je od važnosti za izradu Plana i/ili što se kod izrade Plana mora poštovati:

- granice IGP-a
- primjena pravnog režima IGP-a gdje IGP ostaje morski prostor u kojem sve države uživaju zajamčene slobode plovidbe, preleta, polaganja podmorskih kablova i cjevovoda i druge međunarodnopravno dopuštene uporabe mora, ne dirajući u suverena prava i jurisdikciju Republike Hrvatske i
- suradnja Republike Hrvatske sa svim jadranskim i obalnim državama Sredozemlja kako bi se kroz usklađeno djelovanje zaštitila i očuvala prirodna bogatstva mora i morskog okoliša i cijelog Jadrana.

Proglašenje IGP-a omogućava Republici Hrvatskoj upravljanje prirodnim resursima u ovom području, uključujući ribolovne resurse i mineralne sirovine, ali određuje i obvezu provođenja mjera zaštite morskog okoliša.

Primjena pravnog režima IGP-a provodi se u skladu s relevantnim odredbama UNCLOS-a, kako je implementirano u Pomorski zakonik, te relevantnim europskim zakonodavstvom (pretežito u području očuvanja morskog okoliša i staništa te Zajedničke ribarstvene politike Europske unije).

Sukladno Pomorskom zakoniku, u svom IGP-u Republika Hrvatska ima suverena prava istraživanja i iskorištavanja, očuvanja i gospodarenja živim i neživim prirodnim bogatstvima, te proizvodnje energije korištenjem mora, morskih struja i vjetrova, a jurisdikcija Republike Hrvatske u IGP-u odnosi se na uspostavljanje i korištenje umjetnih otoka, uređaja i naprava na moru, znanstvena istraživanja mora te zaštitu i očuvanje morskog okoliša.

Proglašenjem IGP-a isključuju se treće zemlje iz ribolova, ali ne i države članice EU.

Opća skupština UN-a proglasila je razdoblje od 2021. do 2030. desetljećem UN-a za obnovu ekosustava s ciljem sprječavanja i zaustavljanja degradacije ekosustava te njihove obnove. Glavni alati za provedbu tog cilja su Strategija EU za bioraznolikost do 2030. i Uredba (EU) o obnovi prirode. Strategija EU za bioraznolikost do 2030. nalaže pravnu zaštitu najmanje 30% morskih područja u EU i 10% stroge zaštite. Uredbom EU o obnovi prirode utvrđuje se obveza obnove najmanje 20% morskih područja do 2030. godine te obnove svih ekosustava koji trebaju sanaciju do 2050. godine.

Međunarodni ugovor od posebnog značenja za zaštitu morskog okoliša jest Barcelonska konvencija i njezini protokoli, posebno Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja koje proizlazi iz istraživanja i iskorištavanja epikontinentalnog pojasa, morskog dna i podzemlja.

Ciljevi izrade i donošenja Plana

Osnovni ciljevi izrade i donošenja Plana okvirno su određeni Zakonom o prostornom uređenju te MSP Direktivom i obuhvaćaju:

- u postupku izrade Plana cilj je odrediti prostorno-planska rješenja na temelju analize postojećeg stanja, posebnosti morskog područja i značajnih postojećih djelatnosti, namjeni i načinima korištenja morskog područja te njihovim utjecajima na okoliš i sigurnost plovidbe, kao i prirodnim resursima uzimajući u obzir interakciju okolnog morskog područja i dugoročne promjene izazvane klimatskim promjenama sukladno dostupnim podacima
- povezivanje teritorija RH s europskim sustavima prostornog uređenja; međusobno usklađen i dopunjujući razmještaj različitih ljudskih djelatnosti i aktivnosti u prostoru radi funkcionalnog i skladnog razvoja zajednice uz zaštitu integralnih vrijednosti prostora; razumno korištenje i zaštita prirodnih dobara, očuvanje prirode, zaštitu okoliša i prevenciju od rizika onečišćenja; zaštitu kulturnih dobara i vrijednosti; cjelovitost vrijednih ekosustava i kakvoća mora; odgovarajući prometni sustav; nacionalna sigurnost i obrana te zaštita od prirodnih i drugih nesreća

- planski imperativ je dati doprinos održivom razvoju pomorskog prometnog sektora, sektora ribarstva, akvakulture, gospodarstva, energetike te očuvanju, zaštiti i poboljšanju stanja okoliša, uključujući otpornost na učinke klimatskih promjena, kao i drugim ciljevima
- pri uspostavi i provedbi prostornog planiranja isključivog gospodarskog pojasa mora potrebno je sagledati gospodarski, socijalni i okolišni aspekt u cilju pružanja potpore održivom razvoju primjenjujući pristup utemeljen na ekosustavima, promicanju zajedničkog postojanja relevantnih aktivnosti i načina korištenja te očuvanju, zaštiti i poboljšanju stanja okoliša.

OPIS PLANSKIH RJEŠENJA

Akvakultura

Zakon o akvakulturi je krovni zakon kojim se u Hrvatskoj uređuje provedba Zajedničke ribarstvene politike EU u dijelu koji se odnosi na akvakulturu, utvrđuju nacionalni ciljevi razvoja akvakulture, način i uvjeti obavljanja djelatnosti akvakulture, aktivnosti na uzgajalištima te druga pitanja bitna za akvakulturu.

Uzgoj se trenutno odvija u području teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda.

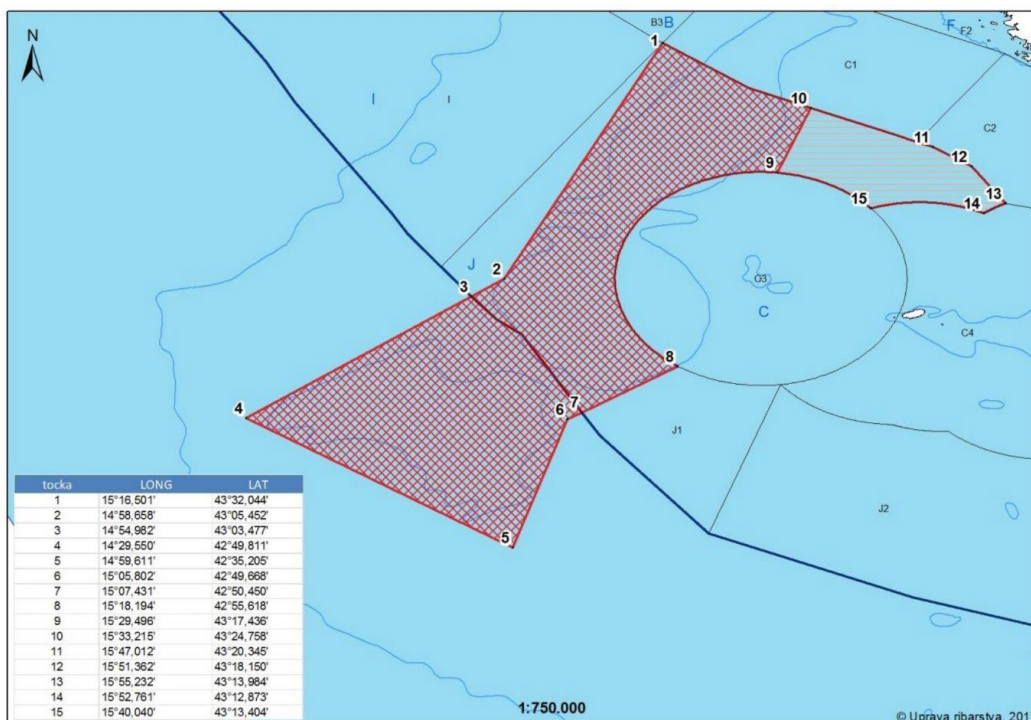
Planom su na osnovi metodološkog okvira određena područja za mogući razvoj akvakulture u IGP-u.

Ograničenja uzeta u razmatranje prilikom određivanja područja za mogući razvoj pučinske akvakulture su intenzivan pomorski promet, podvodni kabeli i cjevovodi, područja s platformama za eksploataciju ugljikovodika, područja ekološke mreže, područja posebnog režima upravljanja ribolovom – FRA Jabučka kotlina (FRA = Fisheries Restricted Area / Područje ograničenog ribolova), kao i područja posebnih namjena.

Sukladno utjecajima aktivnosti u akvakulturi na okoliš i na ekološku mrežu, prepoznatima u Strateškoj studiji o utjecaju Plana na okoliš (u daljnjem tekstu: Strateška studija), u odredbama za provedbu Plana propisane su mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže.

Ribolovna područja

ZRP predstavlja europski upravljački okvir u ribarstvu koji čini Uredba (EU) br. 1380/2013 i niz uredbi donesenih na temelju nje koje su izravno primjenjive, a njihova je provedba osigurana zakonom kojim je uređeno morsko ribarstvo kojim je ujedno i određeno ribolovno more Republike Hrvatske koje obuhvaća unutrašnje morske vode, teritorijalno more i IGP.

Prikaz 3. FRA Jabučka kotlina

Izvor: Pravilnik o posebnom režimu upravljanja ribolovom u dijelu akvatorija Jabučke kotline

Italija i Hrvatska su 2015. godine bilateralno dogovorile i provele zajednički režim upravljanja u području Jabučke kotline koji je s vremenom dodatno evoluirao i prerastao u Područje ograničenog ribolova (Fisheries Restricted Area – FRA) kako ga je 2017. godine prepoznala Opća Komisija za ribarstvo Sredozemlja (GFCM) obvezujućim aktom - Preporukom GFCM/41/2017/3, a potom ga 2021. godine prevela u trajni režim Preporukom GFCM/44/2021/2. Veći dio FRA područja nalazi se u hrvatskom IGP-u gdje obuhvaća središnju no-take zonu gdje je zabranjen ribolov povlačnim alatima, stajaćim parangalima, povrazima, vršama, mrežama stajaćicama, okružujućim mrežama plivaricama – srdelarama te sportski i rekreacijski ribolov, te rubni dio Jabučke kotline (uz ribolovnu zonu C, tzv. Jabučki džep) u kojemu su na snazi stroga ograničenja ribolova pridnenim alatima. Planom su ribolovne aktivnosti dozvoljene unutar čitavog područja IGP-a, osim unutar sigurnosnih zona platformi za eksploataciju ugljikovodika i pojasa oko uzgajališta akvakulture.

U pojedinim područjima IGP-a ribolovne aktivnosti dozvoljene su uz ograničenja. Ograničenja za ribolovne aktivnosti odnose se na koridore podvodnih kabela i cjevovoda, područja posebnog režima upravljanja ribolovom – FRA, područja mora s dubinom većom od 1000 metara, kao i područja odlaganja neeksploziranih minsko-eksplozivnih sredstava.

Sukladno utjecajima ribolovnih aktivnosti na okoliš i na ekološku mrežu prepoznatima u Strateškoj studiji, u odredbama za provedbu Plana propisane su mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže.

Sukladno mjerama iz Strateške studije, unutar područja IGP-a potrebno je:

- uspostaviti „no-take” zone s ciljem osiguravanja dovoljne količine hrane za očuvanje ciljnih vrsta područja ekološke mreže
- u područjima ekološke mreže smanjiti pritisak ribarstva temeljem znanstvenih podataka.

Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika

Aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika definirane su Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu.

Postojeća eksploatacijska polja ugljikovodika (u daljnjem tekstu: EPU) u IGP-u su: EPU „Izabela“, EPU „Sjeverni Jadran“ i EPU „Marica“, na kojima se nalazi 19 odobalnih objekata s pripadajućim naftno-rudarskim objektima i postrojenjima koji čine postojeći sabirno-transportni sustav na Jadranu.

Aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika Planom nisu dopuštene izvan postojećih odobrenih EPU.

Na svim postojećim odobrenim EPU postoji mogućnost izrade novih razradnih bušotina, izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih naftno-rudarskih objekata i postrojenja u funkciji razrade i eksploatacije ugljikovodika.

Sukladno utjecajima aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na okoliš i na ekološku mrežu, prepoznatima u Strateškoj studiji, u odredbama za provedbu Plana propisane su mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže.

Podmorski kabele i cjevovodi

Konvencijom UNCLOS definirana je sloboda polaganja podmorskih kabela i cjevovoda od strane drugih država unutar područja IGP-a.

U području IGP-a trenutno se nalaze:

- dva podmorska elektronička komunikacijska kabela na trasama: Umag–Mestre (Italija) i Dubrovnik–Albanija (nije u funkciji)
- podmorski energetska kabel Italija-Crna Gora
- cjevovodi unutar eksploatacijskih polja ugljikovodika i cjevovodi između eksploatacijskih polja ugljikovodika i kopna (Hrvatske i Italije) – obrađeni u poglavlju u kojem se obrađuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika.

U Planu se za postojeće kabele i cjevovode određuju koridori koje treba poštovati vezano uz njihovu zaštitu te sigurnost odvijanja drugih aktivnosti.

Za planirane kabele i cjevovode daju se uvjeti za polaganje prema preporukama iz metodološkog okvira, uzimajući u obzir međutjecaje s drugim aktivnostima (npr. ribolov pridnenim kočarenjem, akvakultura, pomorski promet) te moguće utjecaje na morski okoliš, posebno u zaštićenim područjima ili posebno osjetljivim staništima.

Radovi ispitivanja, bušenja ili sidrenja, pridneno kočarenje te odlaganja neeksplozivnih minsko-eksplozivnih sredstava u koridorima podmorskih kabela i cjevovoda nisu dozvoljena.

Postojeći podmorski kabele (komunikacijski, energetska) i cjevovodi mogu se održavati, zamjenjivati i rekonstruirati u skladu s posebnim propisima.

Sukladno utjecajima aktivnosti polaganja kabela i cjevovoda na okoliš i na ekološku mrežu, prepoznatima u Strateškoj studiji, u odredbama za provedbu Plana propisane su mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže.

Pomorski i zračni promet

Konvencijom UNCLOS definirana je sloboda plovidbe i prelijetanja od strane drugih država unutar područja IGP-a.

Pomorski promet

Ključni instrument za planiranje i razvoj koherentne, učinkovite, multimodalne i visokokvalitetne prometne infrastrukture diljem EU jest Transeuropska prometna mreža (TEN-T).

Na području sjevernog Jadrana, na prijedlog Albanije, Hrvatske, Slovenije, Italije te Srbije i Crne Gore, usvojen je 2003. godine sustav usmjerene plovidbe, uključujući i sustav odvojene plovidbe. Sustav je zbog planirane izgradnje odobalnog LNG terminala (Adria LNG) izmijenjen 2006. godine.

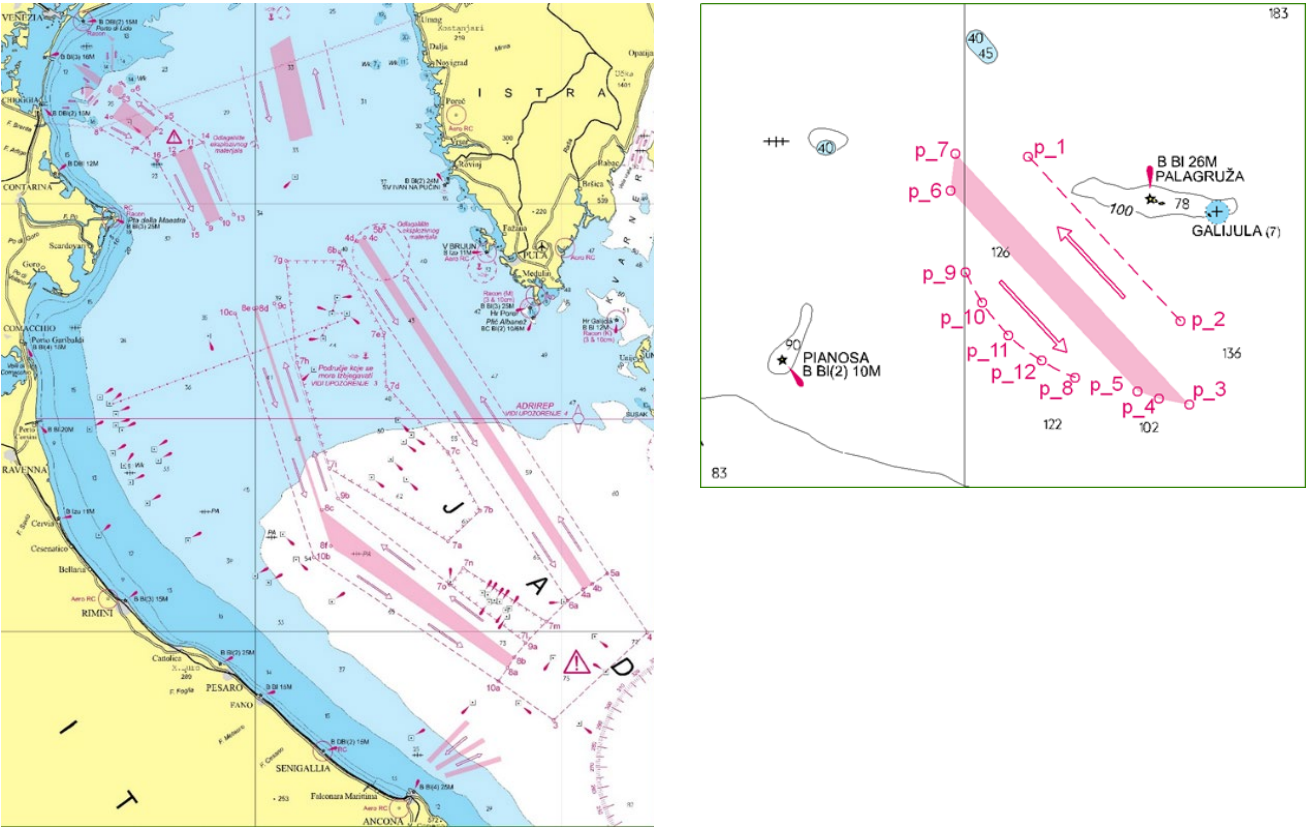
Pored mjera usmjeravanja plovidbe na sjevernom Jadranu, postoji i sustav usmjerene plovidbe u području otočja Palagruža.

U području IGP-a u pravilu je dopuštena plovidba bez ograničenja u skladu s međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru. Iznimno, u područjima odvojenog prometa sva plovila dužna su slijediti zone usmjerene plovidbe.

Ograničenja plovidbe (kratkotrajna ili dugotrajna) u području IGP-a mogu biti uvedena zbog mjera sigurnosti plovidbe, mjera zaštite morskog okoliša ili drugih planskih aktivnosti.

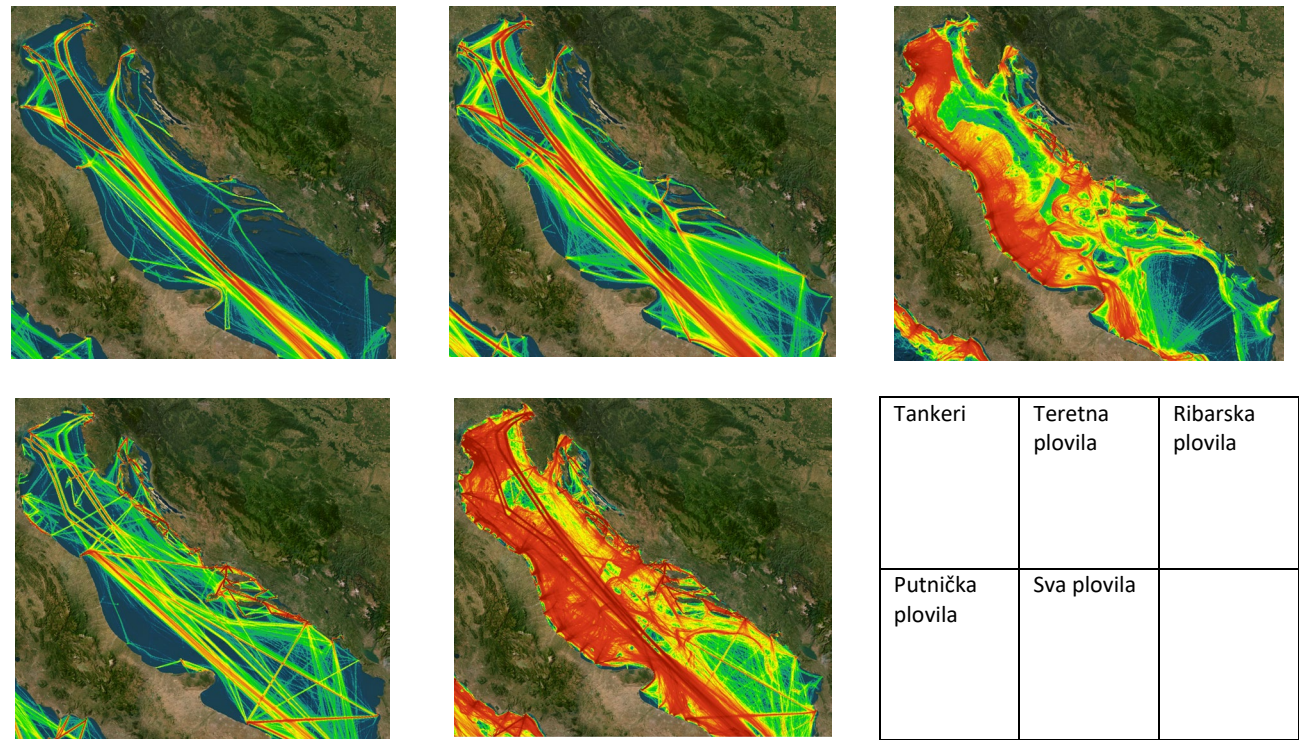
Sprečavanje onečišćenja mora u dijelu koji se odnosi na plovidbu brodova u IGP-u uređeno je Međunarodnom konvencijom o sprječavanju onečišćenja s brodova (MARPOL 1973/78).

Prema Strateškoj studiji, iz procjene utjecaja provedbe Plana na okoliš i na ekološku mrežu proizlazi da je utjecaj pomorskog prometa na okoliš zanemariv, uz strogo pridržavanje pravila propisanih MARPOL-om pri odvijanju tih aktivnosti.

Prikaz 4. Sustavi usmjerene i odvojene plovidbe

Izvor: HHI

Prikaz 5. Rute - gustoća – godišnje 2019-2023

Izvor: EMODnet

Zračni promet

Sustav zračnog prometa u RH je usklađen s međunarodnim standardima koje propisuju Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO) i Agencija EU za sigurnost zračnog prometa (EASA).

IGP se nalazi unutar područja letnih informacija Zagreb (FIR Zagreb) te područja letnih informacija Milano i Brindisi (FIR Milano/FIR Brindisi).

Strukture zračnog prostora unutar IGP-a objavljuju se u Zborniku zrakoplovnih informacija RH.

Posebna namjena

Područja posebne namjene vezana su uz vojne i obrambene aktivnosti. Unutar IGP-a nisu utvrđeni pomorski vojni poligoni, ali od utjecaja su određene strukture zračnog prostora, koje su promjenjivog karaktera.

UNCLOS ne spominje eksplicitno provođenje bilo kakvih vojnih aktivnosti u IGP-u niti ih na bilo koji način ograničava. RH može intervenirati u slučaju da se provedbom takvih aktivnosti dira u njezina prava u IGP-u.

Tijekom odvijanja vojnih vježbi primjenjuju se ograničenja za druge aktivnosti (npr. ograničenja za plovību i korištenje razgraničenog zračnog prostora).

Unutar područja IGP-a označena su, na osnovi dostupnih izvora, područja odlaganja neeksplozivnih minsko-eksplozivnih sredstava te su propisana ograničenja i zabrane odvijanja pojedinih aktivnosti na tim područjima. Potrebno je provesti daljnja istraživanja radi evidentiranja i izrade prijedloga načina označavanja i sanacije tih područja, kao i otklanjanja opasnosti tijekom odvijanja aktivnosti unutar njih.

Očuvanje prirode i vrsta te zaštićena područja

Područja zaštite prirode i okoliša te obuhvati zaštite određuju se u RH sukladno zakonima i propisima nacionalnog zakonodavstva iz područja zaštite prirode i okoliša (Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o zaštiti prirode) uz poštovanje obveza iz europske regulative i međunarodno preuzetih obveza.

Unutar područja IGP-a nalaze se područja ekološke mreže:

- POP HR1000041 Sjeverni Jadran
 Zaštita u svrhu očuvanje ciljane vrste gregula (*Puffinus yelkouan*)
 IBA kriteriji A1 i C1 za vrstu gregula (*Puffinus yelkouan*)
 Rezultat istraživanja projekta LIFE Artina
- POVS HR3000477 Grebeni u Jabučkoj kotlini
 Zaštita u svrhu očuvanja ciljane vrste stanišnog tipa 1170 Grebeni
- vPOVS HR3000511 Sjeverni Jadran 1
 Zaštita u svrhu očuvanja ciljane vrste glavata želva (*Caretta caretta*) - područje prepoznato kao važno ljetno boravište vrste
 Zaštita u svrhu očuvanja ciljane vrste dobri dupin (*Tursiops truncatus*)
- vPOVS HR3000512 Sjeverni Jadran 2
 Zaštita u svrhu očuvanja ciljane vrste glavata želva (*Caretta caretta*) - područje prepoznato kao važno zimsko boravište vrste
 Zaštita u svrhu očuvanja ciljane vrste dobri dupin (*Tursiops truncatus*)
- vPOVS HR3000513 Jabučka kotlina
 Zaštita u svrhu očuvanja ciljane vrste glavata želva (*Caretta caretta*)
 Zaštita u svrhu očuvanja ciljane vrste dobri dupin (*Tursiops truncatus*)

- vPOVS HR3000514 Južni Jadran

Zaštita u svrhu očuvanja ciljne vrste dobri dupin (*Tursiops truncatus*)

Glavnom ocjenom prihvatljivosti za ekološku mrežu, u okviru postupka strateške procjene utjecaja Plana na okoliš, propisane su mjere ublažavanja kako bi se izbjegli mogući značajno negativni pojedinačni i kumulativni utjecaji na ekološku mrežu te se njihovom implementacijom u Plan značajno negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže mogu isključiti.

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže iz Strateške studije prenesene su u odredbe za provedbu Plana za svaku pojedinačnu aktivnost.

Podvodna kulturna baština

Podvodne aktivnosti u morskim područjima u kojima se nalaze kulturna dobra provode se sukladno posebnom propisu iz područja zaštite kulturnih dobara.

Unutar područja području IGP-a nema podataka o postojećoj/evidentiranoj podvodnoj kulturnoj baštini.

Postupanje u slučaju pronalaska podvodne arheološke baštine i njezina zaštita određeni su propisima iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara uzimajući u obzir odgovarajuće odredbe Konvencije UNESCO-a o zaštiti podvodne kulturne baštine te Pomorskog zakonika.

Znanstvena istraživanja

Unutar IGP-a trenutno se vrše sljedeća istraživanjaorskog područja:

- bio-ekološki monitoring
temeljem Okvirne direktive o morskoj strategiji
temeljem Okvirne direktive EU o vodama
- ribarski monitoring
- geološka istraživanja.

Istraživanja su vezana uz projekte, kao što su MEDITS, MEDIAS, FAO AdriaMed, SoleMon i dr.

Na osnovi provedenih istraživanja razmatraju se mjere za buduće gospodarenje i zaštitu.

Hrvatski geološki institut (HGI) provodi nekoliko geoloških istraživačkih (znanstvenih) projekata na području Jadranskog mora koji predstavljaju pilot projekte za izradu Geološke karte Jadrana pod nacionalnom jurisdikcijom u mjerilu 1:250.000.

Planom je omogućeno obavljanje znanstvenih istraživanja u cijelom području IGP-a u skladu s posebnim propisima te odredbama za provedbu Plana.

Istraživačke aktivnosti ne smiju ometati odvijanje pomorskog prometa, kao ni aktivnosti eksploatacije ugljikovodika i akvakulture.

Istraživanje podmorja (morskog dna i njegovog podzemlja) mora se provoditi uz oprez u koridorima kabela i cjevovoda i u područjima odlaganja neeksploziranih minsko-eksplozivnih sredstava, a po potrebi se određuju dodatni uvjeti za obavljanje znanstvenih istraživanja ovisno o vrsti aktivnosti.

KARTOGRAFSKI PRIKAZI

0. Granice
1. Akvakultura
2. Ribolovna područja
3. Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika
4. Podmorski kabeli i cjevovodi
5. Pomorski promet
6. Posebna namjena
7. Očuvanje prirode i vrsta te zaštićena područja
8. Podvodna kulturna baština
9. Znanstvena istraživanja
10. MSP Hrvatska

